

1199

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Olof Fredrik Olsson, hemmansägare, 68 år, ogift,
och har framlevt hela sitt liv på Öland, mestadels i Brostorp,
Glömminge församling, där han ännu själv ensam sköter sin gård.
En livlig och vaken gubbe. Bakar ofta själv. Endast ibland kommer
en gumma dit och ordnar litet i hans hem.

Julkalas.

Om julkalas berättar Olsson följande:

Nu för tiden ha bönderna så små julkalas. Men i den gamla goda tiden skulle var bonde ha sitt stora julkalas. Man samlades då till middag ganska tidigt på eftermiddagen. När man kom in i första rummet, stod där innanför dörren ett bord med några kaggar brännvin. Gästen skulle här först dricka välkomstsupen med värden i huset. När det var gjort, gick man som först runt och hälsade på de andra gästerna. Så började middagen. Där det var tillräckligt utrymme, var ett smörgåsbord dukat vid ett långbord. När man satt sig, gick ett enda glas och en kanna brännvin laget runt. Man drack alltid ur ett och samma glas allesammans. Så kom själva middagen. Första varmrätten bestod i fisk och potatis. Sen blev det köttbullar och stek och ål i olika former. Ölänningarna använde synnerligen mycket ål, isynnerhet vid kalasen. Drickat
Skriv endast på denna sida!

vår vanligen hemmabryggt. Som efterrätt serverades nästan alltid en slags grynkaka (risgryn med russin) och söta lingon till. Efter middagen sattes pratet i gång. Gummorna gjorde ej amat än pratade: Gubbarna drogo sig tillbaka till ett särskilt rum och spelade kort (casino, bondtolva m.m.). Middagen skulle helst vara slut vid solnedgången. Senare hade man kaffe med rysligt mycket kakor, i regel minst 14 sorters bröd. Framåt natten serverades ännu ett mål. Kalaset brukade sluta framåt 2-tiden på natten.

När man blev bjuden på kalas, åt man icke mera hemma utan riktigt fastade. Därför åt man obarmhärtigt på kalaset och det hände ofta, att maten tog slut, innan alla fätt, emedan de första togo för sig för mycket. Men spriten räckte nästan alltid.